

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/133/2016
Identifikačné číslo spisu:	8708207959
Dátum vydania rozhodnutia:	31.07.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:8708207959.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a členov senátu JUDr. Heleny Haukvitzovej a JUDr. Mariána Sluka, PhD., v spore žalobcu Okresné stavebné bytové družstvo Poprad, so sídlom v Poprade, Moyzesova 3368, IČO: 36 168 815, zastúpeného advokátskou kanceláriou Hudzík & Partners, s.r.o., so sídlom v Poprade, Mnoheľova 830/15, IČO: 47 251 654, proti žalovaným 1/ Ing. T. T., bývajúcemu vo U., 2/ Ing. T. X., bývajúcemu v L., 3/ Ing. C. W., bývajúcemu vo U., o zaplatenie 320 690,06 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp.zn. 12 C 126/2008, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 31. marca 2016 sp.zn. 19 Co 57/2015, 19 Co 58/2015 takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Prešove z 31. marca 2016 sp.zn. 19 Co 57/2015, 19 Co 58/2015 z r u š u j e vo výroku, ktorým odmietol odvolanie proti rozsudku Okresného súdu Poprad zo 17. septembra 2014 č.k. 12 C 126/2008-401 a vec mu v rozsahu zrušenia vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove uznesením z 31. marca 2016 sp.zn. 19 Co 57/2015, 19 Co 58/2015, 1/ odmietol odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad zo 17. septembra 2014 č.k. 12 C 126/2008-401, ktorým súd prvej inštancie žalobu zamietol s tým, že rozhodnutie o trovách konania si vyhradil na samostatné uznesenie po právoplatnosti rozsudku a 2/ potvrdil uznesenie Okresného súdu Poprad zo 4. februára 2015 č.k. 12 C 126/2008-491, ktorým súd prvej inštancie nepriznal žalobcovi oslobodenie od súdneho poplatku za podané odvolanie ako vecne správne (§ 219 ods. 1 O.s.p.). Výrok, ktorým odmietol odvolanie (§ 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p.), odôvodnil jeho oneskoreným podaním, pretože dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie bol právnomu zástupcovi žalobcu doručený 17. októbra 2004 (poznámka dovolacieho súdu správne mal byť uvedený dátum 17. októbra 2014), čo vyplývalo z poštovej doručky podpísanej pri doručení rozsudku. Pätnásťdňová lehota na podanie odvolania tak začala žalobcovi plynúť 18. októbra 2014. Keďže koniec lehoty pripadol na sobotu 1. novembra 2014, posledným dňom lehoty na podanie odvolania bol najbližší nasledujúci pracovný deň, a to pondelok 3. novembra 2014. Žalobca však doručil odvolanie osobne do podateľne súdu prvej inštancie až 4. novembra 2014, teda po lehote.

2. Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu vo výroku, ktorým odvolací súd odmietol odvolanie žalobcu ako oneskorene podané, podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“). Prípustnosť a dôvodnosť dovolania odôvodňoval ustanovením § 241 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Dovolateľ namietal, že odvolací súd mu postupom, ktorým odmietol jeho odvolanie ako oneskorene podané, odňal možnosť konať pred súdom. Uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo žalobcovi doručené prostredníctvom jeho právneho zástupcu 20. októbra 2014, a nie 17. októbra 2014 ako uzavrel odvolací súd, a teda odvolanie podané žalobcom 4. novembra 2014 bolo podané včas. Poukázal, že zásielky doručované právnenému zástupcovi žalobcu súdom prvej inštancie mu nie sú doručované prostredníctvom pošty, ale právny zástupca žalobcu si súdne zásielky preberá osobne na súde. Podľa zaužívanej praxe dátum prevzatia písomnosti vyznačujú dátumovkou pracovníci podateľne súdu, a to v časti dátum prevzatia písomnosti. Mal za to, že deň doručenia zásielky, tak ako ho uviedol odvolací súd, nie je z doručky zrejмый, nakoľko na nej absentuje uvedenie dátumu v kolónke deň prevzatia písomnosti. Na doručke sa nachádza iba dátum v kolónke deň uloženia zásielky. Uviedol, že ak odvolací súd nemal za riadne preukázané, kedy došlo k prevzatiu písomnosti, mal za týmto účelom vykonať šetrenie, a to aj s poukazom na odvolanie žalobcu, v ktorom žalobca uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie prevzal 20. októbra 2014. Taktiež rovnaký dátum si právny zástupca žalobcu poznačil aj na rozhodnutí súdu prvej inštancie. Záver odvolacieho súdu o oneskorení podaní odvolania žalobcom považoval za nesprávny. Žiadal napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [(§ 35 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“)], po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je dôvodné; v dôsledku jeho účinku dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vo výroku, ktorým odmietol odvolanie žalobcu ako oneskorene podané a vec mu vrátil v rozsahu zrušenia na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 a § 450 CSP).

4. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, t.j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 CSP (na základe ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované), a procesnú prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle ustanovení § 236, § 237 ods. 1 a § 239 O.s.p.

5. Žalobca dovolaním napadol uznesenie odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje znaky rozhodnutí uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., voči ktorým bolo dovolanie prípustné.

6. Predmetné dovolanie by bolo prípustné len vtedy, ak by v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p. Žalobca procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a ich existenciu nezistil ani dovolací súd.

7. Žalobca v dovolaní dôvodne vytýka, že mu bolo odňaté právo konať pred súdom tým, že odvolací súd odmietol ním podané odvolanie ako oneskorene podané, hoci na to neboli splnené podmienky.

8. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. spočívajúcu v odňatí možnosti konať pred súdom išlo vtedy, ak súd v priebehu konania neumožnil účastníkovi vykonať práva priznané mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Uvedená vada konania je dôsledkom porušenia práva účastníka súdneho konania na spravodlivý súdny proces. Judikatúra najvyššieho súdu za prípad odňatia možnosti konať pred súdom považovala aj postup súdu, ktorý sa z určitého dôvodu odmietol zaoberať meritom veci hoci procesné predpoklady pre taký postup neboli dané (viď napríklad R 23/1994 a R 4/2003, rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v časopise Zo súdnej praxe pod č. 14/1996, prípadne tiež ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp.zn. 1 Cdo 41/2000, 2 Cdo 119/2004, 3 Cdo 108/2004, 3 Cdo 231/2008, 4 Cdo 20/2001).

9. Podľa § 204 ods. 1 O.s.p. odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

10. Podľa § 45 ods. 1 O.s.p. súd doručuje písomnosť sám alebo poštou. Súd môže doručiť písomnosť aj prostredníctvom súdneho exekútora, orgánu obce alebo príslušného útvaru Policajného zboru a v prípadoch ustanovených osobitným predpisom aj prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky.

11. Podľa § 45 ods. 2 O.s.p. údaje uvedené na potvrdení o doručení písomnosti (ďalej len „doručenka“) sa považujú za pravdivé, ak nie je dokázaný opak.

12. Doručovanie súdnych písomností bolo v Občianskom súdnom poriadku upravené v ustanovení § 45 a nasl. Dodržanie postupu pri doručovaní súdnej písomnosti, ako aj samotné doručenie súdnej písomnosti sa preukazuje doručenkou. Občiansky súdny poriadok priznával s účinnosťou od 1. júla 2007 doručenke povahu verejnej listiny, čo bolo vyjadrené tým, že údaje v nej obsiahnuté sa považovali za pravdivé, ak nebol preukázaný opak. Verejnou listinou bola ale doručenka len vtedy, ak obsahovala všetky náležitosti vyžadované právnymi predpismi. V takomto prípade potom každý, kto namietal správnosť týchto údajov znášal bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno, že tieto údaje sú nepravdivé. Za predpokladu, že doručenka právnymi predpismi vyžadované náležitosti nemala, nemohla mať povahu verejnej listiny a dôkazné bremeno zaťažovalo orgán, ktorý doručenie vykonal, a ktorý v prípade pochybností musel preukázať spôsob doručenia a správnosť údajov uvedených na doručenke.

13. V danom prípade žalobca namietal, že súdna písomnosť - rozsudok súdu prvej inštancie mu bol doručený až 20. októbra 2014. Dátum 17. októbra 2014 uvedený na doručenke, ktorý sa nachádza v kolónke doručky - deň uloženia zásielky, nie je dátumom doručenia, pričom kolónka - dátum prevzatia písomnosti je prázdna (bez uvedenia dátumu prevzatia).

14. Z obsahu doručky pripojenej k č.l. 408 je zrejmé, že na nej v kolónke - dátum prevzatia písomnosti absentuje uvedenie dátumu prevzatia. Na doručenke sa v kolónke deň uloženia zásielky a v kolónke adresát nachádza dátum 17. októbra 2014 (dátumovník s modrým atramentom). Z obsahu súdneho spisu - vid'. úradný záznam pracovníčok podateľne súdu prvej inštancie nachádzajúci sa na č.l. 524 spisu vyplýva, že písomnosti adresované právnomu zástupcovi žalobcu, sú súdom doručované prostredníctvom pracovníčok podateľne súdu, pričom podateľňa vlastnou dátumovkou vyznačí na doručenke dátum, kedy pracovníci advokátskej kancelárie zásielku preberajú, prevzatie písomnosti na doručenke potvrdí právny zástupca vlastnoručným podpisom, keď právny zástupca prebratie písomností dátumovkou nevyznačuje. Dátum odovzdávania písomností na podateľňu sa nikdy nevyznačuje. V uvedenom zázname taktiež pracovníčky vyznačili odtlačok nimi použíwanej dátumovej pečiatky (čierny atrament, blízko posadené číslice), ktorý používajú od začiatku vyznačovania. Z úradného záznamu asistentky senátu 12 C nachádzajúceho sa na č.l. 525 spisu vyplýva, že asistentka pečiatkou dátumovník vyznačila na doručenke pripojenej k č.l. 408 spisu dátum odovzdania zásielky podateľni na expedovanie, keď doručenku opatrla dátumom 17. októbra 2014. Z iných dorúčení (písomnosti adresované právnomu zástupcovi žalobcu) nachádzajúcich sa v súdnom spise napr. dorúčenky pripojené k č.l. 394, 395, 410 vyplýva, že sa na nich nachádza viacero dátumov. V kolónke dátum prevzatia písomnosti sa nachádza riadne vyznačený dátum ich prevzatia dátumovníkom s blízko posadenými číslicami s čiernym atramentom, pričom sa na nich v ostatných častiach (najmä kolónka deň uloženia zásielky, kolónka adresát, prípadne kolónka odosielateľa) nachádza vyznačenie dátumu (ktorý spravidla nie je zhodný s dátumom uvedeným v kolónke dátumu prevzatia písomnosti) dátumovníkom so širším rozstupom číslic s modrým atramentom.

15. Na základe vyššie uvedeného je zrejmé, že v prípade dátumov nachádzajúcich sa na dorúčenkách ide o a/ vyznačenie dátumu doručenia písomnosti právnomu zástupcovi žalobcu v kolónke dátum prevzatia písomnosti a b/ vyznačenie dátumu, kedy asistentka senátu odovzdala zásielky adresované právnomu zástupcovi žalobcu podateľni súdu (nachádzajúci sa najmä v kolónke deň uloženia zásielky, kolónke

adresáta, prípadne kolónke odosielateľa).

16. Na doručení pripojenej k č.l. 408 tak absentuje vyznačenie dátumu jej prevzatia právnym zástupcom žalobcu v príslušnej kolónke dátumu prevzatia, pričom na doručení sa nachádza iba vyznačenie dátumu 17. októbra 2014 v kolónke deň uloženia zásielky a kolónke adresát (dátumovník s modrým atramentom), pričom je zrejmé, že ho vyznačila asistentka senátu za účelom označenia, kedy zásielku adresovanú právnemu zástupcovi žalobcu odovzdala podateľni súdu na jej doručenie. Uvedená doručka teda neosvedčuje dátum doručenia rozsudku súdu prvej inštancie žalobcovi, a ani zo spisu nevyplyva dátum jeho doručenia právnemu zástupcovi žalobcu, keď žalobca tvrdí, že mu bol doručený až 20. októbra 2014.

17. Pokiaľ teda všeobecný súd nemá záver o nedodržaní zákonom ustanovenej procesnej lehoty na podanie opravného prostriedku preukázaný mimo rozumných pochybností, musí vychádzať z predpokladu, že opravný prostriedok v zákonnej lehote podaný bol (viď nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I ÚS 119/07). V prejednávanej veci išlo o takýto prípad, preto postup odvolacieho súdu, ktorý odmietol odvolanie žalobcu proti rozsudku súdu prvej inštancie bol v rozpore so zákonom; týmto postupom preto došlo k procesnej vade konania uvedenej v § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

18. V okolnostiach preskúmvanej veci dospel dovolací súd k záveru, že postup odvolacieho súdu vykazuje znaky relevantné z hľadiska namietaj vady zmätočnosti (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.). Rešpektujúc právne účinky podaného dovolania, ktoré v konaní nastali, dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu vo výroku, ktorým odmietol odvolanie žalobcu ako oneskorene podané a vec vrátil tomuto súdu v rozsahu zrušenia na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 a § 450 CSP).

19. O trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania rozhodne odvolací súd (§ 453 ods. 3 CSP).

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.